

JAVNA RASPRAVA O PRIJEDLOGU PRAVILNIKA O UVJETIMA DODJELE I UPORABE RADIOFREKVENCIJSKOG SPEKTRA

Odgovori na komentare

VIPnet d.o.o.

1. Članak 3. stavak 5.

Vipnet pozdravlja navođenje osnovnih preduvjeta za ostvarivanje prava dobivanja dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra, međutim smatramo da se ti preduvjeti u Prijedlogu pravilnika navedeni **prešturo**.

Vipnet smatra da HAKOM u Prijedlogu pravilnika, odnosno u konačnom tekstu pravilnika mora **podrobnije i preciznije opisati svaki od navedena četiri preduvjeta koja pravna ili fizička osoba kojoj bi se trebala izdati dozvola mora ispunjavati**.

Dodatno, s posebnom pozornošću moraju se **uvjeti iz članka 3. stavka 5. u cijelosti primjenjivati i na osobu na koju se prenosi ili kojoj se daje u najam radiofrekvencijski spektar**, te je to potrebno i eksplicitno definirati.

Nastavno, predlažemo da se za zadovoljavanje, i kao potvrda objektivnog ispunjavanja preduvjeta, te kontrole navoda ispunjavanja preduvjeta iz članka 3. stavak 5. Prijedloga pravilnika, a koje HAKOM zaprima od strane podnositelja zahtjeva za dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra, uvede **obveza obavljanja tehničkog pregleda**.

U tom smislu potrebno je u članak 41. Prijedloga pravilnika dodati četvrtu alineju koja glasi:

„- tehnički pregled u svrhu ispunjavanja bitnih uvjeta iz članka 3. stavka 5. Pravilnika.“

Vipnet smatra da ukoliko bi se ispunjavanje ovih preduvjeta ostavilo bez formalne kontrole HAKOM-a da se njihovo ispunjavanje i svrha postojanja općenito, dovode pod veliki znak pitanja.

HAKOM:

Tehnički i tehnološki, financijski, prostorni i kadrovski uvjeti za izdavanje dozvole u postupku javnog poziva, javnog natječaja, odnosno javne dražbe, bit će podrobnije određeni u odlukama o raspisivanju pojedinog postupka, sukladno člancima 19., 24. i 33. prijedloga Pravilnika.

Odlukom o izdavanju dozvole u pojedinim postupcima određuje se rok za obavljanje tehničkog pregleda, sukladno člancima 21., 31. i 38. prijedloga Pravilnika.

HAKOM smatra da je navedenim odredbama već obuhvaćeno navedeno u VIPnet-ovom komentaru te nema potrebe za izmjenama u članku 3. stavku 5. i članku 41. prijedloga Pravilnika.

2. Članak 5. Prijenos ili najam radiofrekvencijskog spektra

Vipnet smatra da **postupku prijenosa ili najma radiofrekvencijskog spektra obvezno treba prethoditi javna rasprava.**

S obzirom da je u postupku prijenosa ili najma radiofrekvencijskog spektra predviđena mogućnost izdvajanja dijela spektra ili dijela zemljopisnog područja iz izvorne dozvole, notorno je da će se postojeća dozvola mijenjati u bitnom dijelu, za što bi svakako trebalo provesti javnu raspravu, kao što je predviđeno člankom 6. Prijedloga pravilnika (koji obrađuje izmjenu uvjeta uporabe radiofrekvencijskog spektra), a budući su ti uvjeti sastavni dio izvorne dozvole (članak 2. stavak 4. Prijedloga pravilnika), nedvojbeno je da će se oni izdvajanjem dijela spektra ili zemljopisnog područja iz izvorne dozvole bitno izmijeniti.

Nastavno, sukladno članku 22. stavak 5. alineja 5. ZEK-a (u odnosu na članak 91.a ZEK-a), budući da se prijenosom ili najmom mogu mijenjati uvjeti dodjele i uporabe u prvoj (izvornoj) dozvoli potrebno bi uz postupak prijenosa ili najma radiofrekvencijskog spektra obavezno bilo provesti obveznu prethodnu javnu raspravu u primjerenom trajanju.

Na primjer, u slučaju kada se prenosi samo dio spektra na određenom geografskom području neminovno se nešto mora promijeniti u izvornoj dozvoli budući se člankom 2. stavak 4. Prijedloga pravilnika propisuje da u toj izvornoj dozvoli trebaju postojati uvjeti pokrivanja teritorija i stanovništva.

Prema tome ako se prenosi dio područja, i to postaje predmet nove dozvole (i briše se iz izvorne), doći će do izmjena uvjeta uporabe dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra iz članka 91.a ZEK-a, za što je propisana obveza provođenja javne rasprave.

Uz navedeno, rok od 30 dana da se obavi cjelokupan postupak iz članka 5. Prijedloga pravilnika je objektivno prekratak te bi za taj rok trebalo predodrediti referencu za njegovo računanje u odnosu na završetak javne rasprave (izdavanje mišljenja/zaključaka HAKOMa s obzirom na komentare s javne rasprave), a ne kao što je trenutno navedeno od zaprimanja potpunog zahtjeva.

Vezano uz navedenu zatraženu promjenu u članku 5. potrebno bi bilo u članku 6. također uvrstiti promjenu u stavak 1. točka 1. na način da se kao alineja 6. doda sljedeći tekst:

„u slučaju provođenja postupka iz članka 5. Pravilnika.“

Uzred rečeno, Prijedlogom pravilnika u članku 7. predviđeno je provođenje javne rasprave čak i kod postupka produljenja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra,

pa smatramo da je u najmanju ruku objektivno javnu raspravu provoditi i u postupku iz članka 5. Prijedloga pravilnika.

Dodatno, kao što smo to istaknuli u točki 1. našeg očitovanje, s posebnom pozornošću moraju se uvjeti iz članka 3. stavka 5. u cijelosti primjenjivati i na osobu na koju se prenosi ili kojoj se daje u najam radiofrekvencijski spektar.

HAKOM:

Prijenosom ili najmom moguće je prenijeti ili dati u najam radiofrekvencijski spektar za koji je izdana dozvola iz članka 88., 88a., 89. i 90. Zakona, dok je javna rasprava zbog izmjena uvjeta uporabe obavezna za dozvole koje se izdaju na temelju članaka 88.a, 89., 90. i 92. Zakona.

Prijenosom ili davanjem u najam radiofrekvencijskog pojasa u cijelosti se prenose prava i obveze koje proizlaze iz pripadajuće dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra, uključujući i uvjete dodjele i uporabe određene tom dozvolom.

HAKOM će, u slučaju da prilikom prijenosu ili najma radiofrekvencijskog spektra dolazi do izmjena uvjeta uporabe, provesti javnu raspravu sukladno članku 91.a Zakona.

HT d.d.

Članak 6. Prijedloga Pravilnika

Člankom 6. Prijedloga Pravilnika uvode se odredbe vezano uz izmjene uvjeta uporabe radiofrekvencijskog spektra.

U stavku 1. predmetnog članka predviđeni su slučajevi u kojima je moguća izmjena uvjeta uporabe iz dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra, te je pri tome u točki 4. navedeno „radi ostvarivanja djelotvornije uporabe radiofrekvencijskog spektra“.

Smatramo kako navedeni razlog vrlo općenito određuje situacije u kojima je moguća izmjena uvjeta uporabe iz dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra i potencijalno dovodi nositelje dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u poslovnu nesigurnost.

Naime, člankom 2. Prijedloga Pravilnika određuju se uvjeti dodjele i uporabe radiofrekvencijskog spektra, a člankom 15., člankom 19., člankom 24. i člankom 33. Prijedloga Pravilnika dodatno se navode dozvole i odluke Agencije u kojima je isto tako predviđeno određivanje uvjeta uporabe radiofrekvencijskog spektra.

Na temelju provedenog postupka dodjele, osobito u slučajevima kada se primjenjuju postupci javnog poziva, javnog natječaja ili javne dražbe, u kojima su predviđeni iznosi naknada koje operatori plaćaju za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra vrlo visoki i na temelju kojih se planiraju, grade i održavaju kompleksne elektroničke komunikacijske mreže, odnosno pružaju elektroničke komunikacijske usluge, naknadna izmjena uvjeta

uporabe radiofrekvencijskog spektra može značiti značajnu izmjenu uvjeta u odnosu na uvjete koji su bili definirani u trenutku dodjele dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra. Napominjemo kako takva izmjena potencijalno može značiti nužnost provođenja značajnih izmjena u mreži čija izgradnja je u tijeku ili je već dovršena, a što može rezultirati značajnim troškovima za nositelja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra, odnosno promjenu koju nije moguće provesti u kratkom vremenskom razdoblju s obzirom na utjecaj koji takva promjena može imati na elektroničke komunikacijske mreže i usluge koje se pružaju putem dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra.

Uz to, polazeći od činjenice kako već pri definiranju uvjeta uporabe radiofrekvencijskog spektra prije dodjele pojedinih dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra Agencija mora voditi računa i o djelotvornom upravljanju radiofrekvencijskim spektrom, a osobito u slučaju ukoliko se nositelj dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra pridržava tako definiranih uvjeta uporabe radiofrekvencijskog spektra, smatramo razlog naveden pod točkom 4. suvišnim i neopravdanim.

Slijedom prethodno navedenog predlažemo da se u članku 6. stavku 1. briše točka 4.

Podredno predlažemo da se ista izmijeni na način da glasi:

„4. radi ostvarivanja djelotvornije uporabe radiofrekvencijskog spektra, uz prethodnu suglasnost ili zahtjev nositelja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra ,“

Smatramo kako bi se na taj način ipak zadržala poslovna sigurnost za nositelja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra iz razloga što bi za izmjenu uvjeta uporabe radiofrekvencijskog spektra radi djelotvornije uporabe radiofrekvencijskog spektra, u slučajevima koji nisu predviđeni u ostalim odredbama ovog članka, bila nužna i suglasnost nositelja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra.

HAKOM:

Sukladno člancima 5. i 80. Zakona, HAKOM djelotvorno upravljanje radiofrekvencijskim spektrom temelji na načelima objektivnosti, transparentnosti, razmjernosti i nediskriminacije te postignutom usklađivanju na razini Europske unije ili međunarodnoj razini. Također potrebno je istaknuti da se izmjene uvjeta uporabe odnose na dozvole izdane prema člancima 88., 88.a, 89. i 90. Zakona, te da se za izmjenu uvjeta uporabe iz dozvola izdanih prema člancima 88.a, 89. i 90. Zakona provodi javna rasprava sukladno članku 91.a Zakona.

U skladu s navedenim, HAKOM smatra da nema potrebe za izmjenama u članku 6.

Članak 31. Prijedloga Pravilnika

Smatramo nužnim pojasniti odredbu u članku 31. stavku 3. točki 1. što bi se smatralo prihvatljivom ponudom u smislu članka 24. Prijedloga Pravilnika. Da li se pod prihvatljivom ponudom misli na ponudu koja bi ispunjavala sve kriterije određene u odluci o raspisivanju natječaja, ili se misli i na slučaj u kojem bi se i ako ponuda

ispunjava sve uvjete i mjerila odabira ostavila mogućnost Agenciji da odluči ipak ne dodijeliti dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra.

Stoga Vas molimo za detaljnije pojašnjenje.

HAKOM:

Prihvatljivom ponudom se smatra ona koja zadovoljava uvjete izdavanja dozvole i mjerila odabira te je podnesena u skladu s natječajnom dokumentacijom.

Radi jasnoće, HAKOM će izmijeniti članak 31. stavak 3. točku 1. na način da glasi:

„1. ako nije podnesena niti jedna prihvatljiva ponuda u smislu odredbe iz članka 26. Pravilnika,“

Poglavlje vezano uz dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra koja se izdaje na temelju javne dražbe (članci 32. do 38.)

Mišljenja smo kako u navedenim odredbama nedostaje pojašnjenje što u slučaju ukoliko se na raspisanoj javnoj dražbi ne iskaže veći interes od raspoloživog spektra ili ukoliko prije provođenja postupka nadmetanja preostane samo jedan ponuditelj u postupku javne dražbe.

Stoga predlažemo da se u članku 36. Prijedloga Pravilnika točka 4. izmijeni na sljedeći način:

„4. Provođenje postupka nadmetanja propisanog odlukom o raspisivanju javne dražbe ukoliko je iskazani interes veći od raspoloživog radiofrekvencijskog spektra koji je predmet javne dražbe.“

Smatramo kako bi se na taj način ubrzao postupak dodjele, a pri tome se ne bi dodatno nepotrebno trošili ljudski i financijski resursi zainteresiranih ponuđača i Agencije.

S obzirom da priprema i provedba postupka nadmetanja može od Agencije i ponuđača zahtijevati ulaganja značajnih financijskih i ljudskih resursa, smatramo kako u slučajevima kada interes za pojedini radiofrekvencijski pojas ne premašuje raspoloživi radiofrekvencijski pojas koji je predmet javne dražbe nije opravdano provoditi sve predviđene korake u postupku javne dražbe kako je određeno u članku 36. Prijedloga Pravilnika.

Naime, ukoliko interes ne premašuje raspoloživi radiofrekvencijski spektar ne nalazimo svrhu provođenja postupka nadmetanja, osobito imajući u vidu mogući trošak provođenja takvog postupka. Osim toga, time bi se nepotrebno produžilo i cjelokupno trajanje postupka dodjele radiofrekvencijskog spektra.

HAKOM:

Komentar se prihvaća djelomično te će se u članak 36. dodati stavak 2. koji glasi:

„U slučaju da samo jedan zahtjev ispunjava uvjete iz odluke o raspisivanju javne dražbe, Agencija će donijeti odluku o odabiru tog ponuđača.“

U ovom koraku javne dražbe nije iskazan interes za radiofrekvencijski spektar te nije moguće u potpunosti prihvatiti komentar.

Članak 40. Prijedloga Pravilnika

Člankom 40. Prijedloga Pravilnika definira se postupak prijave podataka o radijskim postajama. Međutim istovremeno se i drugim pravilnicima predviđa prijavu i dostavljanje podataka koje se odnose na infrastrukturu općenito (Pravilnik o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga) ili isto tako na radijske postaje (prijedlog Pravilnika o posebnim uvjetima postavljanja i uporabe radijskih postaja). Smatramo kako se na taj način stvara nepotrebno administrativno opterećenje operatorima s obzirom da se prijava istih ili povezanih podataka definira na tri različita mjesta.

Smatramo kako bi se radi jasnijeg definiranja obveza operatora, smanjivanja nepotrebnih administrativnih opterećenja i smanjivanja s time povezanim troškovima operatora ali i Agencije, dostavljanje svih potrebnih podataka o radijskim postajama trebalo definirati jednim pravilnikom.

S obzirom na široku značenje pojma radijske postaje, koje je određeno Zakonom o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11), pozivamo Agenciju da razmotri mogućnost definiranja izuzetaka za koje nije nužno obavljanje prijava radijskih postaja, a kao što je na primjer navedeno u članku 2. stavku 2. prijedloga Pravilnika o posebnim uvjetima postavljanja i uporabe radijskih postaja.

Pri tome prvenstveno mislimo na radijske postaje efektivne izračene snage manje od određene snage, na primjer 10W. Naime, s obzirom na raspoloživost uređaja koji rade s malim snagama i namijenjeni su za pokrivanje manjih ograničenih lokacija korisnim signalom ili dodatnim kapacitetom, smatramo kako bi u takvim slučajevima trebalo predvidjeti iznimku na način kao što je to navedeno i u prijedlogu Pravilnika o posebnim uvjetima postavljanja i uporabe radijskih postaja.

Ujedno i ovaj primjer ukazuje na potrebu pojednostavljivanja i jednoznačnog definiranja obveza operatora po pitanju prijavljivanja radijskih postaja.

Zaključno smatramo potrebnim ukazati i na priopćenje objavljeno na internetskim stranicama Agencije vezano uz obveze u slučaju pružanja usluga bežičnog pristupa internetu u slobodnom radiofrekvencijskom spektru.

Naime iz navedenog priopćenja proizlazi kako se obveza prijave radijske postaje koja se koristi za pružanje usluge bežičnog pristupa internetu primjenjuje samo u slučaju operatora, odnosno ukoliko se radijska postaja koristi za pružanje javne elektroničke

komunikacijske usluge uz naknadu, dok u slučaju pružanja usluge besplatno takva obveza nije predviđena, čak i ako se u oba slučaja koristi isti uređaj.

Smatramo kako bi logičnije i transparentnije bilo odrediti uređaje za koje postoji obveza prijave, a za koje ne, umjesto prethodno navedenog principa temeljenog na naplati usluge koja se pruža putem pojedine radijske postaje. Slijedom toga mišljenja smo kako bi i u ovom slučaju primjereniji kriterij bila na primjer razina efektivne izračene snage radijske postaje iznad koje je obvezna prijava radijske postaje.

HAKOM:

Obveza prijave radijskih postaja sukladno prijedlogu Pravilnika o uvjetima dodjele i uporabe odnosno prijave sukladno prijedlogu Pravilnika o posebnim uvjetima postavljanja i uporabe radijskih postaja te obveza dostavljanja podataka o infrastrukturi (Pravilnik o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga) određeni su različitim pravilnicima radi same definicije područja primjene pojedinog pravilnika.

Prijavu radijskih postaja sukladno prijedlogu Pravilnika o uvjetima dodjele i uporabe i prijavu sukladno prijedlogu Pravilnika o posebnim uvjetima postavljanja i uporabe radijskih postaja HAKOM smatra jedinstvenom prijavom.

Prijava podataka o infrastrukturi sukladno Pravilniku o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga razmotrit će se prilikom sljedećih izmjena tog pravilnika, o čemu će također biti provedena javna rasprava.

DODATNE IZMJENE:

Radi usklađivanja s Radijskim propisima Međunarodne telekomunikacijske unije u članku 49. stavak 10. mijenja se i glasi:

„(10) Pozivna oznaka amaterske radijske postaje sastoji se od oznake 9A i kombinacije jedne znamenke, koja može sadržavati i 0 i 1 i najviše do tri slova abecede.“

Također, radi postupaka izdavanja dozvola, kako bi se osiguralo istovremeno stupanje na snagu ovog pravilnika i Pravilnika o amaterskim radijskim komunikacijama, izmijenit će se članak 59. stavak 3. na način da glasi:

„(3) Ovaj Pravilnik stupa na snagu 15. svibnja 2012. godine.“